

Kázání Střešovice 25.6.2023

Text: Žd.13,14 „Nemáme zde trvalý domov, nýbrž vyhlížíme město, které přijde“ (Ekumenický překlad)

“Nemáme zde města zůstávajícího, ale onoho budoucího hledáme“ (Bible kralická)

Za pár dní začínají prázdniny. Už se připravujeme, jak někam vyjedeme či vyletíme, abychom se snad ve zdraví a bez úrazu zase vrátili a znovu objevili, co napsal velký český básník, který bydlel nedaleko odtud. „Maminko má, jak je to hezké u nás doma“.

Ódy na domov, na vlast, na zemský ráj na pohled ovšem nezpívají jen ti, co vidí na obzoru tu nízkou horu Říp. Znají je snad všechny národy a etnika. Citová vazba k domovu, domovině, otčině, vlasti, je součástí našeho lidství.

Domov ovšem je víc než jenom krajina s šumícími bory po skalinách. Domov jsou vzpomínky na dětství, domov jsou vztahy, které jsme kdy navázali a trvají, nebo litujeme, že byly přetrhány a netrvají. Doma je většinou tam, kde jsme vyrostli: pocit domova je i trochu sladkobolný, neboť se cítíme dlužní těm, kdo tvořili náš domov, prokazovali nám laskavou péči a my už jim můžeme oplatit láskou jen ve vzpomínce.

Samo slovo domov v nás vyvolává hřejivý pocit bezpečí, důvěry a přijetí. Jak to vyjádřil jiný čítankový básník: „Cestička k domovu známě se vine, hezčí je, krásnější než všechny jiné“.

Při svém pozemském pobývání jsme vždycky někde doma, to cítil a prožíval i pisatel epištoly k Židům. Když píše, že tu nemáme trvalý domov, trvalé město, doslova „polis“, potvrzuje tím, že tu máme domov, byť dočasný. Jsme my křesťané společenství poutníků, nejsme ale výprava turistů z velké dálky, kteří se na zájezdu do Evropy zastavili v Praze na jednu noc a den a ani pořádně nevědí, v které zemi se to ocitli. Jsme měšťané pozemského města, občané pozemské polis, ve svém městě se slušně orientujeme, užíváme si občanských práv a své občanské povinnosti rádi plníme. Od své pozemské obce se neodtahujeme, neříkáme, že když máme vlast v nebesích, tak nám do světských záležitostí nic není. Ovšemže nám do světských záležitostí je a záleží nám na nich velice. Už první generace křesťanů se modlila za „v moci postavené“, tedy za politiky, a my se také modlíme za ty, které jsme ve volbách pověřili správou naší pozemské obce. Chodíme volit, případně se necháváme do funkcí volit či jmenovat. Kdo si myslí, že křesťané se nemají zabývat spravováním obecních záležitostí, to je politikou, na toho míří zlomyslný apoštolův výrok „kdo nepracuje, ať nejí“. Kdo starosti o

obyvatelný svět a spravedlivou lidskou obec považuje za starosti příliš přízemní, ať zkusí žít v obci bez vymahatelného práva, bez dopravních předpisů, bez veřejného školství. Ovšemže neočekáváme od politiky a politiků víc, než je v lidských silách a v lidské povaze: důvodně očekáváme od politiků, že budou utvářet a také dodržovat férová pravidla pro naše obcování (tento termín měl rád Erazim Kohák), abychom mohli žít v pozemské polis, řečeno s apoštolem, životem klidným a tichým v opravdové zbožnosti a vážnosti (1.Tim.2,1-2). Máme tu pobyt přechodný, ale poměrně dlouhý - věk dožití 100 let už není tak výjimečný, jak býval - a po celou tu dobu jsme tu v pozemské obci doma a chceme, aby tu u nás doma bylo hezké.

Ovšem ten náš pobyt u nás doma není trvalý. Když jsem v mládí projížděl na kole krajinou východních Čech, v Novém městě n. Metují mne zaujaly sluneční hodiny na jednom domě na náměstí. Pod hodinami je na stěně vyveden latinský nápis „hora ruit, respice finem“ - hodiny utíkají, popatř na konec. Ta připomínka, že čas běží, není zbytečná. Všichni, věřící i nevěřící sice víme, pořád ale zapomínáme, že všechno živé také stárne, odumírá, končí, a že se to týká také osobně každého z nás. Myslet na smrt 24 hodin denně a připomenout si vlastní neodvratný konec při každém podívání na hodinky, to by také nebylo ono, nemůžeme pro smrt zapomínat na život. Občasné připomenutí dočasnosti našeho pobytu na světě je ale užitečné. „Nauč nás počítati dnů našich, ať uvodíme moudrost ve svá srdce“ (Ž.90). Kdo se naučí těmto počtům, ten pak snáze dovede rozlišit věci důležité od malicherných a hledí se svými silami a časem hospodařit moudře.

Nemáme tu město trvalé, ale vyhlížíme budoucí město, vyznává apoštol a zve nás, ať se osmělíme vyznávat s ním. A když se s tím vyznáním ztotožníme, pak zjistíme, že ne všechno, co se nám zdálo tak strašně důležité, až jsme se kvůli tomu v rodinách a ve sborech rozhádali a zůstaneme rozhádaní až do příštích voleb nebo i déle, zase tak důležité nebylo. Karl Barth kdysi moudře napsal, že všechno, co v této časnosti prožíváme, jsou někdy věci velmi důležité, ale jsou to věci vždycky pouze předposlední důležitosti. To poslední a prvotní, Alfa i Omega našeho života, je Boží milost, v Kristu zjevená a otevírající nám život věčný. To zní možná až trochu moc zbožně, ale docela prakticky si zkusme představit, kolik z toho, co se nám zdá tak strašně důležité v naší žhavé současnosti, bude důležité za dvacet let, natož pak pod zorným úhlem věčnosti. A my přece vyhlížíme město budoucí, věčné !

Zdá se mi ale, že my křesťané 21. stol. jsme tomu vyhlížení odvykli. Až v rámci letních výletů a výprav zavítáte na zachovalý venkovský hřbitov,

tak na náhrobních deskách z poslední doby sotva kdy najdete vyznání víry či naděje, jen nějakou jejich chabou náhražku stylu „v našich srdcích bude žít věčně“ nebo ještě ekonomičtěji „vzpomínáme“. Na náhrobcích z 19. století ale lze často najít údaj „zde v Pánu odpočívá“ anebo dokonce „zde slavného vzkříšení radostně očekává“. Takové nápisy dnes už kameníkům nikdo nežadává, radostné očekávání života v budoucím městě se vytratilo. Je to škoda.

Zvláště naši reformační předkové se na budoucí město, na setkání všech jeho měšťanů, dokázali upřímně těšit. V České konfesi z roku 1575 čteme : „Ústy vyznáváme a srdcem s potěšením věříme, že po tomto časném životě jest a na věky trvati bude život potěšený a radostný, všem v Syna Božího Ježíše Krista věřícím od věčnosti připravený. Ten věčný život jest pln neobsáhlé, nevýmluvné radosti, o níž apoštol pověděl, že ucho neslychalo, oko nevidalo a na srdce člověku nevstoupilo, což jest Pán svým vyvoleným připraviti ráčil“. Můj otec si doma často notoval píseň „Sione nádherný, svatý, slíbená vlasti má“ a upřímně se při tom dojímal. My podobné písně moc nezpíváme, nedojímáme se jimi, na nádheru a slasti v budoucím městě Božím se moc těšit neumíme.

Možná je to tím, že už teď jsme zavaleni všemožnými nádherami, dobrotami a slastmi. Všude nějaké reklama, nabídky požitků a zážitků jsou stále vtíravější a snadno dostupné, pořád se inovují a zrychlují, my už to nestíháme. Už ani žádnou pozemskou radost neumíme prožít hluboce, jsme zmlsaní a neurotičtí, přizpůsobili jsme naše životy tempu i stylu reklamních videoklipů.

Zastavme ten klip, nebo ho alespoň zpomalme, využijme k tomu prázdnin. Nikam moc nepospíchejme, vděčně a trpělivě sčítejme dary, kterých se nám za tohoto přechodného pobytu dostává, a když to uděláme, jistě pocítíme velikou vděčnost za ně. Vděčnost je lék proti toxickému remcalství a pocitům nepovedenosti a třeba taková píseň „Díky za toto krásné ráno“ (č.640) je ohromně léčivá a o prázdninách se s kytarou dobře zpívá.

Když dokážeme vděčně oceňovat dary, jichž si v této časnosti užíváme, naučíme se tím těšit se na dary, jejichž ty zdejší jsou jen ochutnáním a závdavkem. Budeme zpívat jednu starou píseň (č.739), a všimněte si v ní zvláště 7.sloky: „*Rozkošné je okoušení života věčného nyní; ale po smrti hojněji věrní ho pak docházejí*“. Tedy už teď, v této časnosti, dostává se nám ochutnávek života věčného. Všechno dobré a krásné, důstojné a spravedlivé, čeho jsme příjemci a konzumenti, je vlastně upoutávka na to, co bude v onom městě budoucím, které vyhlížíme.

Tak tedy vyhlížejme a těšme se na splnění slibů, které nám Pán dal.
Musí to být nádhera, radost a slast v těch budoucích příbytcích pod novým
nebem v nové zemi, když už teď je to tak hezké u nás doma.
Přeji krásné prázdniny, užijte si jich ! Amen.